

**شیوه نامه اجرایی سازمان‌های همکار در
مدیریت بیماری‌های منتقله از ناقل مهاجم
آئدس (تب دنگی، چیکونگونیا و زیکا) در
جمهوری اسلامی ایران – دی ماه ۱۴۰۳**

بسم الله الرحمن الرحيم

**شیوه نامه اجرایی سازمان های همکار در
مدیریت بیماری های منتقله از ناقل مهاجم آئدس
(تب دنگی، چیکونگونیا و زیکا)
در جمهوری اسلامی ایران**

مرکز مدیریت بیماری های واگیر

دی ماه ۱۴۰۳

این سند به دنبال طرح موضوع تب دنگی در هیئت محترم دولت در آبان ماه ۱۴۰۳ و در راستای مصوبه ی هشتاد و چهارمین کارگروه دائمی پدافند غیرعامل کشور در خصوص تهدیدات ناشی از ناقلین مهاجم زیستی، که طی مکاتبه شماره ۱۶۰۵/۱/۲۹۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۶ ابلاغ گردیده، تهیه شده است.

تب دنگی^۱، که با گسترش سریع و تأثیر قابل توجه بر سلامت عمومی شناخته می‌شود، همچنان یک چالش در تمامی شش منطقه سازمان جهانی بهداشت (آفریقا، آمریکا، مدیترانه شرقی، اروپا، جنوب شرق آسیا و اقیانوس آرام غربی) باقی مانده است. شیوع آن در دهه‌های اخیر به طور چشمگیری در سراسر جهان افزایش یافته و اکنون این بیماری در بیش از ۱۰۰ کشور بومی شده است (باید توجه داشت که همه آنها در گزارش‌های رسمی ثبت نشده‌اند، علاوه بر این، بسیاری از کشورهای بومی مکانیسم‌های تشخیص و گزارش قوی ندارند، بنابراین بار واقعی دنگی در سطح جهانی دست کم گرفته می‌شود). حرکت مردم و وسایل نقلیه، شهرنشینی بدون برنامه‌ریزی و تأثیرات تغییرات اقلیمی باعث افزایش مکان‌های تولید مثل پشه‌ها و گسترش تب دنگی و سایر آربوویروس‌های منتقل شده توسط پشه‌های آئدس^۲ مانند زیکا و چیکونگونیا^۳ می‌شود. در نتیجه، بیش از نیمی از مردم سراسر جهان در معرض خطر هستند. پایداری و افزایش شیوع تب دنگی در چند سال گذشته نیاز به یک استراتژی قوی و پویا برای کاهش خطرات و حفظ سلامت جوامع را برجسته می‌کند.

به دنبال شناسایی دو گونه ناقل مهاجم آئدس توسط سیستم مراقبت‌های بهداشتی در کشور و به دنبال روند نگران‌کننده افزایش موارد بومی دنگی در طی سال جاری در جنوب شرق کشور، بایستی اقدامات پیشگیرانه و کنترلی برای جلوگیری از تکثیر پشه‌ها و گسترش آن به سایر مناطق کشور و در نتیجه کاهش موارد بیماری افزایش یابد.

کنترل و مدیریت پشه‌های آئدس و بیماری‌های منتقله توسط آن، یک تلاش چند سازمانی و نیازمند یک رویکرد جامع و چندبخشی است که شامل همکاری‌های نزدیک بین بخش‌های بهداشت، محیط زیست، آموزش، کشاورزی و سایر نهادهای مرتبط می‌شود. با توجه به افزایش شیوع این بیماری‌ها و تأثیرات مخرب آن‌ها بر سلامت و اقتصاد جوامع، نیاز به همکاری‌های چند جانبه و چند سازمانی برای کنترل و مدیریت آن بیش از پیش احساس می‌شود. این همکاری‌ها می‌تواند به بهبود اقدامات پیشگیرانه، افزایش آگاهی عمومی، تقویت سیستم‌های نظارتی و ارتقاء روش‌های کنترل پشه‌ها کمک کند.

این شیوه نامه یکپارچه نشان دهنده یک استراتژی جامع برای کاهش تأثیر دنگی و سایر بیماری‌های منتقله از آئدس از طریق اقدامات هماهنگ در بخش‌های مختلف، از جمله بهسازی محیط و بهداشت عمومی، کنترل ناقل، مراقبت‌های بهداشتی، مشارکت جامعه و تحقیقات است. این شیوه نامه با ترکیب مداخلات استراتژیک متناسب با زمینه‌های محلی و ایجاد هم‌افزایی بین ذینفعان، به دنبال کاهش انتقال دنگی، کاهش بار بیماری و

¹ Dengue Fever

² Aedes

³ Zika & Chikungunya

حفاظت از سلامت و رفاه جوامع است. از طریق همکاری، نوآوری و تعهد پایدار، ما تلاش می کنیم تا با چالش های ناشی از تب دنگی مقابله کنیم و به کنترل آن نزدیک تر شویم.

پنج جزء اصلی^۴ چارچوب سازمان جهانی بهداشت برای پیشگیری، آمادگی، واکنش و تاب آوری در شرایط اضطراری بهداشتی^۵ شرح زیر می باشد:

جزء اول: هماهنگی اضطراری

جزء دوم: نظارت (سورویلانس)^۶ مشارکتی

جزء سوم: حفاظت از جامعه

جزء چهارم: مراقبت ایمن و مناسب

جزء پنجم: دسترسی به اقدامات متقابل (تأمین اقلام، دارو، تجهیزات)^۷

با توجه به ماهیت پیچیده ی انتقال بیماری های منتقله از پشه آندس^۸، نیازمند یک رویکرد چند وجهی^۹ هستیم که بتواند امکان دستیابی به اهداف مورد نظر را تأمین نماید که شامل محورهای^{۱۰} به هم پیوسته زیر می باشد:

محور ۱: رهبری، هماهنگی، برنامه ریزی.

محور ۲: ارتباط ریسک و مشارکت اجتماعی^{۱۱} (RCCE) و مدیریت اینفودمی^{۱۲}.

محور ۳: نظارت، بررسی اپیدمیولوژیک و حشره شناسی.

محور ۴: نظارت و کنترل سفرها، نظارت بر نقاط ورودی^{۱۳}.

محور ۵: نظارت و تشخیص آزمایشگاهی.

⁴ Core Component

⁵ HEPR: **Health Emergency Prevention, Preparedness, Response and Resilience**

⁶ Surveillance

⁷ Countermeasures

⁸

⁹ Multidisciplinary

¹⁰ Pillars

¹¹ Risk Communication and Community Engagement (RCCE)

¹² Infodemic

به معنای انتشار سریع و گسترده اطلاعات نادرست یا گمراه کننده در مورد یک موضوع خاص، به ویژه در زمینه های بهداشتی و پزشکی است. این واژه ترکیبی از دو کلمه "information" (اطلاعات) و "epidemic" (همه گیری) است و به وضعیتی اشاره دارد که در آن حجم زیادی از اطلاعات نادرست یا ناقص به سرعت منتشر می شود و می تواند باعث سردرگمی و نگرانی عمومی شود.

¹³ Point of Entry (PoE)

محور ۶: مدیریت یکپارچه ناقلین، کنترل و پیشگیری از عفونت، بهداشت آب^{۱۴}، فاضلاب و مدیریت پسماند (بهسازی محیط).

محور ۷: مدیریت بالینی و درمان.

محور ۸: پشتیبانی عملیاتی و تدارکات.

محور ۹: خدمات و سیستم های بهداشتی ضروری.

محور ۱۰: واکسیناسیون.

محور ۱۱: تحقیقات و نوآوری.

جدول اجزا اصلی برنامه و محورهای مرتبط

اجزا اصلی	محور مرتبط
جزء یک: هماهنگی برای شرایط اضطراری ^{۱۵}	محور ۱: رهبری، هماهنگی و برنامه ریزی
جزء دوم: مراقبت (سورویلانز) مشارکتی ^{۱۶}	محور ۳: نظارت، بررسی اپیدمیولوژیک و حشره شناسی محور ۵: نظارت و تشخیص آزمایشگاهی
جزء سوم: حفاظت از جامعه ^{۱۷}	محور ۲: ارتباطات خطر و مشارکت اجتماعی (RCCE) و مدیریت اینفودمی محور ۴: نظارت و کنترل سفر، نظارت بر نقاط ورودی محور ۶: مدیریت یکپارچه ناقلین، کنترل و پیشگیری از عفونت، بهداشت آب، فاضلاب و مدیریت پسماند (بهسازی محیط)
جزء چهارم: مراقبت ایمن و متناسب ^{۱۸}	محور ۷: مدیریت بالینی و درمان محور ۹: خدمات و سیستم های بهداشتی، ضروری
جزء پنجم: دسترسی به خدمات پیشگیری، تشخیصی و درمانی ^{۱۹}	محور ۸: پشتیبانی عملیاتی و تدارکات محور ۱۰: واکسیناسیون محور ۱۱: تحقیقات و نوآوری

¹⁴ Water, Sanitation and Hygiene (WASH)

به معنای "آب، بهداشت و نظافت" است و به مجموعه ای از اقدامات و برنامه ها اشاره دارد که هدف آن ها بهبود دسترسی به آب سالم، بهداشت مناسب و نظافت در جوامع مختلف است. این برنامه ها شامل تأمین آب آشامیدنی سالم، ساخت و نگهداری از توالت ها و سیستم های فاضلاب، و ترویج عادات بهداشتی مانند شستن دست ها با صابون می شود. هدف اصلی WASH کاهش بیماری های ناشی از آب آلوده و بهبود کیفیت زندگی افراد، به ویژه در مناطق محروم و کشورهای در حال توسعه است. این برنامه ها نقش مهمی در پیشگیری از بیماری های عفونی و ارتقاء سلامت عمومی دارند.

¹⁵ emergency coordination

¹⁶ collaborative surveillance

¹⁷ community protection

¹⁸ safe and scalable clinical care

¹⁹ access to medical countermeasures

بر اساس اجزا، فوق اقدامات اصلی و نیازهای کشور برای هر محور به شرح زیر می باشد:

فعالیت های اصلی در ارتباط با محورهای عملیاتی:

محورها	فعالیت های اصلی
محور ۱: رهبری، هماهنگی و برنامه ریزی	• جلب حمایت سیاسی • جلب حمایت های درون بخشی و فرا بخشی • جلب منابع مالی • تأمین منابع مالی • قانون گذاری (وضع مجموعه ای از قوانین و مقررات برای بهبود موثر سلامت عمومی مانند "قوانین نظارت و مراقبت بیماری های عفونی": اطلاع رسانی و گزارش دهی، بررسی و درمان بیماری های عفونی مانند دنگی- "قوانین کنترل ناقلین و آفت کش ها": ممنوعیت ایجاد هر گونه شرایط مساعد برای تکثیر ناقلین و بازرسی و بررسی اماکن توسط ماموران بهداشت- "قوانین بهداشت عمومی محیط زیست": مقررات بهداشت محیطی و بهداشت عمومی برای حفظ بهداشت محیط و جلوگیری از تکثیر پشه ها
محور ۲: ارتباطات خطر و مشارکت اجتماعی (RCCE) و مدیریت اینفودمی	• اجرای مکانیزم هایی برای آگاهی از گفته های اجتماعی، شنیدن سخنان مردم برای جمع آوری دیدگاهها، ادراکات و نگرانی ها در مورد تب دنگی، تجزیه و تحلیل یافته ها و اقدام بر اساس آن ها برای اصلاح باورهای غلط، رفع شایعات و ارتباط مؤثر با مردم. • تولید پیام های مناسب، ارتباطات بهداشتی و اطلاعات مؤثر بر اساس نیازهای جمعیت در معرض آسیب از نظر انتقال و پیشگیری از بیماری دنگی، اهمیت مراقبت های پزشکی به موقع و سایر فعالیت های جامعه محور برای کاهش شیوع بیماری. • جمع آوری بهترین تجربیات از مشارکت جامعه در فعالیت های پیشگیری از تب دنگی برای تقویت اقدامات محلی و همکاری های ملی. • همکاری بین ارگانی در برگزاری گردهمایی های آموزشی، پویش های اجتماعی، توسعه ظرفیت های مشترک و استفاده از ابزار های مختلف RCCE.
محور ۳: نظارت، بررسی اپیدمیولوژیک و حشره شناسی	• ارتقای ثبت و گزارشدهی اطلاعات تلفیقی مراقبت های حشره شناسی و انسانی • ارتقای اقدامات تلفیقی مراقبت های انسانی و حشره شناسی
محور ۴: نظارت و کنترل سفرها، نظارت بر نقاط ورودی	• اجرای برنامه مراقبت های حشره شناسی و انسانی بر اساس دستورالعمل های کشوری و برنامه مراقبت های تدوین شده استانی در مبادی ورودی و مناطق پر خطر (از جمله کالاهای)
محور ۵: نظارت و تشخیص آزمایشگاهی	• هماهنگی سیستم آزمایشگاهی و تشخیص در سطح ملی و استانی، ارتباط مؤثر با سایر بخش ها برای استفاده از داده های آزمایشگاهی برای اطلاع رسانی مداخلات به هنگام

• انجام الگوریتم های تشخیصی، نظارت بر اجرای دقیق الگوریتم های تشخیصی • سازماندهی تهیه و تحویل تجهیزات آزمایشگاهی مربوطه و تست های تشخیصی به سایت های تعیین شده آزمایش. • اطمینان از دسترسی عادلانه به تست های تشخیصی معتبر برای شناسایی زودهنگام موارد • انجام تست های اختصاصی مولکولی • برگزاری دوره های آموزشی و مهارت افزایی پرسنل آزمایشگاهی	
• سامان دهی حاشیه نشینی • ایجاد پایگاههای دیده وری در کشور برای گزارش معمول گردش ویروس در پشه ها و داده های مقاومت به • حشره کش ها برای راهنمایی اقدامات کنترلی مناسب • تقویت شبکه های ظرفیت کنترل حشره شناسی محلی و منطقه ای و هماهنگی فعالیت ها و مکانیسم های پشتیبانی آنها • توالی یابی زیرمجموعه های ویروس در طول فعالیت های بررسی شیوع به منظور ردیابی تنوع ویروس در ناقلین • تطبیق ابتکارات کنترل ناقلین با زمینه های محلی، به کارگیری روش های متداول و فن آوری های نوآورانه برای کاهش جمعیت پشه ها • ترویج شیوه های مدیریت زیست محیطی جامعه محور برای حذف مکان های پرورش پشه و کاهش تراکم ناقل (پاکسازی و رفع آلودگی محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آندس از جمله ضایعاتی مانند لاستیک های مستعمل، آب راکد یا آب جمع شده در ظرف زیر گلدان و کولر، جمع آوری و دفع بهداشتی ضایعات و زباله) • ارزیابی و تطبیق راهبردهای کنترل دنگی پس از طبقه بندی خطر انتقال بر اساس الگوهای تغییر آب و هوا که ممکن است بر توزیع ناقل و پویایی انتقال تب دنگی تأثیر بگذارد • پایش تحولات جوی، پیش بینی و صدور هشدارهای هواشناسی و گزارش تغییرات دما، جو و هوا در چارچوب اثرگذاری بر انتقال و جابجایی، رشد و تکثیر یا نابودی ناقلین بیماری را • حفظ هماهنگی چند بخشی و بین بخشی در کنترل ناقلین با تخصیص منابع کافی • انجام فعالیت های ظرفیت سازی مانند برنامه های آموزشی و کارگاه های آموزشی برای تقویت مراقبت حشره شناسی و اقدامات کنترل ناقل • مشارکت دادن جوامع در روش های کنترل و پیشگیری از پشه از طریق ارتباطات و اطلاعات رسانه ها • مشارکت دادن جوامع در روش های کنترل و پیشگیری از پشه از طریق صدا و سیما • تدوین و اجرای برنامه های بهسازی محیط و کاهش منابع زیست لاروی ناقل • ارائه اطلاعات کافی و سریع به مسافرانی که به مناطق بومی (اندیمیک) سفر می کنند یا از این مناطق باز می گردند، در مورد اقدامات پیشگیری و حفاظت، علائم و نشانه ها، و نحوه دسترسی به مراقبت های بهداشتی در صورت لزوم، با استفاده از مکان های استراتژیک در نظر گرفته شده برای این مداخلات در مبادی ورودی و مراکز بهداشتی درمانی مناطق مرزی • بهبود مدیریت آب، فاضلاب و پسماند جامد از طریق همکاری چند بخشی و مشارکت جامعه • بهسازی محیط و بهبود در مدیریت آب، فاضلاب و پسماند جامد با اولویت بندی مناطقی که شیوع آربوویروس یا وفور پشه بالایی دارند	محور ۶: مدیریت یکپارچه ناقلین، کنترل و پیشگیری ازعفونت، بهداشت آب، فاضلاب و مدیریت پسماند (بهسازی محیط)

- تأمین و توزیع منابع آب بهداشتی و سالم به صورت پایدار جهت جامعه (با اولویت مناطق کمتر برخوردار و برای خانواده های کم بضاعت)
- به روز رسانی و بهبود حوزه های آب و فاضلاب و منابع آب: سدها، تونل-های انتقال آب، شبکه-های انتقال آب شهری، تصفیه خانه ها، ایستگاه های پمپاژ، مخازن و ...
- انجام عملیات بهسازی محیط: حفاظت و بهسازی، پاکسازی و رفع آلودگی از منابع آب های سطحی، تالاب ها، دریاچه ها، قنات و سایر منابع آب
- بهسازی محیط و بهداشت آب: تشدید مراقبت ها و اقدامات تشخیص کنترلی بهداشت آب و ارتقاء شبکه آزمایشگاه های تشخیص آلودگی و تهدیدات زیستی پشه آئدس حوزه آب و فاضلاب و پاسخ سریع به آن
- انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری و دفع آب های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی
- انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری و دفع آب های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی
- آموزش و نظارت بر انجام عملیات بهسازی محیط در اماکن مسکونی: پاکسازی و رفع آلودگی محیط-های مناسب رشد و تکثیر پشه آئدس از جمله ضایعاتی مانند لاستیک های مستعمل، آب راکد یا آب جمع شده در ظرف زیر گلدان و کولر، جمع آوری و دفع بهداشتی ضایعات و زباله
- انجام عملیات بهسازی محیط در اماکن عمومی: پاکسازی و رفع آلودگی محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آئدس از جمله لاستیک-های مستعمل و سایر اقلام فرسوده رها شده- دفع زباله، ضایعات و پسماند های مناسب رشد پشه ناقل (اماکن عمومی)- پاکسازی آب نماها و نظارت بر آبیاری صحیح فضای سبز
- انجام عملیات بهسازی محیط در معاور عمومی: پاکسازی و رفع آلودگی کانون های تجمع زباله، ضایعات و محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آئدس از جمله لاستیک های مستعمل و سایر اقلام فرسوده رها شده، دفع پسماندهای مناسب رشد پشه ناقل
- انجام عملیات بهسازی محیط در کلیه مدارس، پایگاه ها و مراکز زیر مجموعه آموزش و پرورش: پاکسازی و رفع آلودگی محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آئدس از جمله لاستیک های مستعمل، آب راکد یا آب جمع شده در ظرف زیر گلدان و کولر، جمع آوری و دفع بهداشتی ضایعات و زباله، آبیاری صحیح فضای سبز
- انجام عملیات بهسازی محیط در سطح شهرک های صنعتی: بهسازی و پاکسازی و مدیریت پسماند و پساب در سطح شهرک های صنعتی
- انجام عملیات بهسازی محیط از صنایع پتروشیمی و محیط های تحت مدیریت: جمع آوری، دفع پسماندها و بهسازی، سمپاشی و رفع آلودگی برابر نیازهای وزارت بهداشت- حذف آب های راکد، نظافت و رفع آلودگی کانون های تجمع زباله و ضایعات، انتقال پسماندها به خارج از محیط جهت دفع بهداشتی، مدیریت و جمع آوری لاستیک و خودروهای فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، پاکسازی آب نماها، مدیریت بهداشتی و دفع فاضلاب و پساب تولیدی در سطح کلیه مراکز
- انجام عملیات بهسازی محیط در سطح مناطق آزاد با تاکید بر بنادر: پاکسازی و مدیریت پسماند، جمع آوری کلیه لاستیک های فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، مدیریت و دفع بهداشتی فاضلاب و پساب تولیدی
- انجام عملیات بهسازی محیط: آموزش، ساماندهی و نظارت آژانس های مسافرتی، مراکز گردشگری و اقامتی (هتل، هاستل، بومگردی و...) در خصوص پاکسازی و رفع آلودگی محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آئدس و دفع پسماندها
- انجام عملیات بهسازی محیط در زیرمجموعه های سازمان کشتیرانی: پاکسازی و بهسازی و رفع آلودگی زیستی محدوده و حوزه های تحت پوشش، حذف آب های راکد، نظافت و پاکسازی کانون های تجمع زباله و

ضایعات، انتقال پسماندها به خارج از محیط جهت دفع بهداشتی، مدیریت و جمع آوری لاستیک و خودروهای فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، پاکسازی آب نماها، مدیریت بهداشتی و دفع فاضلاب و پساب تولیدی در سطح کلیه مراکز (بنادر، اسکله ها، پایانه های مربوطه) - رفع آلودگی و پاکسازی محموله ها

- انجام عملیات بهسازی محیط در سطح کلیه مراکز و زیرمجموعه های وزارت راه و شهرسازی: (بنادر، اسکله ها، ترمینال ها، فرودگاه ها، ایستگاه های جاده ای، ریلی و...) - حذف آب های راکد، نظافت و پاکسازی کانون های تجمع زباله و ضایعات، انتقال پسماندها به خارج از محیط جهت دفع بهداشتی، مدیریت و جمع آوری لاستیک و خودروهای فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، پاکسازی آب نماها، مدیریت بهداشتی و دفع فاضلاب و پساب تولیدی - رفع آلودگی و پاکسازی محموله ها
- طراحی و اجرای فضای سبز، خیابان ها و ساختمان ها، به گونه ای که عوامل غیر بهداشتی مربوط به ازدیاد پشه آئدس و بیماری دنگی، از جمله تجمع آب های راکد را حذف و به حداقل برساند (انتخاب گیاهانی که نیاز به آبیاری زیاد ندارند، طراحی مناسب سیستم های زهکشی، شیب بندی مناسب و...)، بطوری که در کل چرخه برنامه ریزی، ساخت و نگهداری فنی هر پروژه، برنامه پیشگیری اولیه در نظر گرفته شده و به مقیاس کلان محیط زندگی پایدار انسان از جنبه سلامت کمک کند
- انجام عملیات بهسازی محیط در سطح کلیه سازمان ها، شرکت ها و موسسات وابسته: پاکسازی و بهسازی و رفع آلودگی زیستی از اماکن دارای منابع آب رو باز و محدوده و حوزه های تحت پوشش: جمع آوری و دفع آب های راکد، نظافت و رفع آلودگی کانون های تجمع زباله و ضایعات، انتقال پسماندها به خارج از محیط جهت دفع بهداشتی، مدیریت و جمع آوری لاستیک ها و خودروهای فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، پاکسازی آب نماها، مدیریت بهداشتی و دفع فاضلاب و پساب تولیدی - رفع آلودگی و پاکسازی محموله ها - پاکسازی، بهسازی و رفع آلودگی و سمپاشی علیه آفات نباتی
- انجام عملیات بهسازی محیط در کلیه اماکن و مراکز تحت پوشش: پاکسازی و بهسازی و رفع آلودگی زیستی اماکن - رفع آلودگی و پاکسازی محموله ها، بهسازی و پاکسازی اماکن دارای منابع آب رو باز، حذف آب های راکد، نظافت و رفع آلودگی کانون های تجمع زباله و ضایعات، انتقال پسماندها جهت دفع بهداشتی، جمع آوری لاستیک و خودروهای فرسوده و سایر اقلام فرسوده رها شده، پاکسازی آب نماها، مدیریت بهداشتی و دفع فاضلاب و پساب تولیدی در محدوده تحت پوشش
- انجام عملیات بهسازی محیط: مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از آلودگی آنها در برابر رشد و تکثر پشه آئدس، بهسازی و رفع آلودگی زیستگاه های طبیعی و جلوگیری از تبدیل آن به مراکز جمع آوری و دفن زباله)
- آموزش داوطلبان جامعه در مورد مدیریت آب، فاضلاب و پسماند جامد در جوامع و کنترل پشه

• تدوین، به روز رسانی و انتشار دستورالعمل های مراقبت و درمان کشوری • افزایش ظرفیت مراقبت های پزشکی با اجرای برنامه های آموزشی و بازآموزی پرسنل بهداشتی درمانی دولتی و پزشکان بخش خصوصی • اجرای تحقیقات مداوم در خصوص میزان آگاهی پرسنل بهداشتی درمانی دولتی و پزشکان بخش خصوصی در خصوص بیماریهای منتقله توسط آندس ها • ارتقاء اقدامات کنترل عفونت افزایش ظرفیت کارکنان مراقبت های بهداشتی از طریق آموزش و راهنمایی برای جلوگیری از آلودگی متقابل در محیط های مراقبت های بهداشتی و بیمارستانی • اطمینان از در دسترس بودن و استفاده مناسب از تجهیزات حفاظت فردی^{۲۰} (PPE)، بر اساس ارزیابی های کارکنان مراقبت های بهداشتی هنگام رسیدگی به بیماران مشکوک یا تایید شده مبتلا به تب دنگی • کنترل و پیشگیری از عفونت با اجرای اقدامات احتیاطی استاندارد^{۲۱} IPC با تمرکز بر بهداشت دست، تزریق ایمن و پیشگیری از آسیب دیدگی با اشیاء تیز، تمیز کردن محیط و بازفرآوری تجهیزات پزشکی قابل استفاده مجدد و همچنین قرار دادن بیمار در محل مناسب • اجرای پروتکل های جداسازی بیمار برای موارد مشکوک یا تایید شده دنگی در اتاق هایی که به خوبی غربالگری شده یا دارای تهویه مطبوع هستند برای جلوگیری از نیش زدن پشه ها و انتشار ویروس • ایجاد دستورالعمل های ایمنی بیمار و بازدیدکننده برای محدود کردن تعداد بازدیدکنندگان و اجرای اقدامات غربالگری برای شناسایی و مدیریت کسانی که علائم دارند	محور ۷: مدیریت بالینی و درمان
• ایجاد یک مرکز فرماندهی مرکزی برای هماهنگی تلاش های واکنش به تب دنگی در بخش ها و مناطق مختلف راه اندازی شبکه های توزیع کارآمد برای اطمینان از تحویل به موقع لوازم پزشکی، کیت های تشخیصی، تجهیزات حفاظتی و ابزارهای مراقبت و کنترل ناقلین (حشره کش، لاروکش، پشه بند، مواد دافع حشرات، پمپ سمپاش^{۲۲}، مه پاش دستی^{۲۳}، مه پاش سوار شده بر خودرو^{۲۴} و لوازم یدکی مربوطه و...) به مناطق مورد نیاز • هماهنگی جهت حمل و نقل قابل اعتماد برای اعزام و استقرار سریع تیم های مراقبت های بهداشتی و تجهیزات، به ویژه به مناطق دور افتاده یا صعب العبور در هنگام شیوع بیماری • وجود انبار مرکزی لوازم و تجهیزات ضروری برای پیشگیری و کنترل تب دنگی، با سیستم پایش و ردیابی مستمر در طول زمان برای جلوگیری از کمبود و اطمینان از آمادگی برای کنترل ناقل و پاسخ به شیوع بیماری • توسعه فرآیندهای تدارکات ساده برای به دست آوردن سریع اقلام با اولویت بالا مانند حشره کش ها، لاروکش ها، پشه بندها و لوازم پزشکی، تضمین کیفیت و مقرون به صرفه بودن • تقویت روابط موثر با تامین کنندگان و تولید کنندگان برای اطمینان از تأمین مداوم اقلام ضروری، حتی در فوریت های بهداشت جهانی یا اختلالات زنجیره تأمین	محور ۸: پشتیبانی عملیاتی و تدارکات

²⁰ Personal Protection Equipment (PPE)

²¹ Infection Prevention and Control (IPC)

این اقدامات به منظور کاهش خطر انتقال میکروبها و حفظ سلامت بیماران و کارکنان بهداشتی انجام می شود.

²² Compression sprayers pump

²³ Portable cold foggers (aerosol generators)

²⁴ Vehicle-mounted cold foggers

• استفاده از تجزیه و تحلیل داده ها برای بهینه سازی زنجیره تأمین، و پیش بینی تقاضا برای تجهیزات پزشکی و محصولات کنترل ناقل بر اساس داده های اپیدمیولوژیک و روند شیوع	
• تقویت و سازماندهی مجدد خدمات و سیستم های بهداشتی در پاسخ به شیوع دنگی، تدوین پروتکل ها، آموزش کارکنان مراقبت های بهداشتی، بهبود زیرساخت های مراقبت های بهداشتی و تامین منابع لازم	محور ۹: خدمات و سیستم های بهداشتی ضروری
• اقدام جهت تولید واکسن • برنامه ریزی جهت تأمین و اجرای واکسیناسیون برای افراد واجد شرایط (در صورت فراهم بودن در دنیا)	محور ۱۰: واکسیناسیون
• مطالعات شیوع و سرواپیدمیولوژی- مطالعات حشره شناسی - مطالعات در خصوص حشره کش ها و اثربخشی آنها- استفاده از روش های نوین نظیر SIT (عقیم سازی حشرات^{۲۵}، بکارگیری باکتری ولباکیا^{۲۶})، و ...	محور ۱۱: تحقیقات

²⁵ Sterile Insect Technique

²⁶ Wolbachia

لیست سازمان‌ها و شرکاء برنامه:

همانگونه که عنوان شد، هدایت و مدیریت مقابله با گسترش بیماریهای منتقله از ناقلین (پشه آئدس) نیازمند یک رویکرد چند وجهی می باشد. در این رابطه حداقل ۲۹ وزارتخانه و سازمان دولتی در مقابله با گسترش این بیماری‌ها (با تاکید بر تب دنگی) نقش اساسی دارند که به شرح زیر می باشند:

۱. وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی
۲. سازمان پدافند غیرعامل کشور
۳. وزارت کشور: استانداری‌ها - فرمانداری‌ها - سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها
۴. سازمان برنامه و بودجه کشور
۵. وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمانها، شرکت‌ها و موسسات وابسته
۶. قوه قضاییه
۷. وزارت راه و شهرسازی شامل سازمان بنادر و دریانوردی/ سازمان هواپیمایی کشوری/ شرکت راه آهن/ شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران/ سازمان راهداری/ سازمان هواشناسی/ راهداری و حمل و نقل جاده ای/ سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات عمومی و شرکت‌های تابعه
۸. شرکت کشتیرانی
۹. سازمان بسیج مستضعفین
۱۰. جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
۱۱. سازمان حفاظت محیط زیست
۱۲. وزارت نیرو
۱۳. وزارت دفاع (برنامه ریزی و پشتیبانی نیروهای مسلح)
۱۴. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران: ارتش، سپاه و فرماندهی انتظامی
۱۵. سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
۱۶. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱۷. وزارت امور خارجه
۱۸. وزارت اطلاعات
۱۹. وزارت صنعت، معدن و تجارت
۲۰. وزارت نفت: شرکت ملی نفتکش ایران
۲۱. وزارت ورزش و جوانان
۲۲. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۲۳. سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
۲۴. وزارت اقتصاد و دارایی (گمرک)

۲۵. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (پایگاه های خبری)

۲۶. سازمان تأمین اجتماعی

۲۷. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲۸. سازمان آموزش و پرورش

۲۹. سازمان انرژی اتمی ایران

در ذیل فعالیت ها، استراتژی های مهم و نقش و مسئولیت وزارت خانه ها، دستگاه ها، و سازمان ها آورده شده است.

ساختار کشوری اجرا و نظارت بر برنامه

اجرای این برنامه در راستای پیشبرد صحیح برنامه مدیریت بیماری های منتقله از ناقل مهاجم آندس و اعمال ساختارهای نظارتی لازم به صورت مشارکتی و در قالب کمیته ای متشکل از نمایندگان شرکاء اصلی برنامه شامل: وزارت بهداشت و آموزش پزشکی، سازمان پدافند غیر عامل، وزارت کشور، سازمان برنامه و بودجه، وزارت نیرو، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی خواهد بود.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان دبیر کمیته مذکور می باشد.

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

27 ✓ سازمانی که با علامت چک مارک مشخص شده، مسئولیت اصلی و رهبری را دارد

28 * سازمانی که با علامت ستاره مشخص شده، نقش شریک و همکار را دارد

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

محمور مرتب	توليد پيام هاي مناسب، ارتباطات بهداشتي و اطلاعات مؤثر بر اساس نيازهاي جمعيت در معرض آسيب از نظر انتقال و پيشگيري از بيماري دنكي، اهميت مراقبت هاي پزشكي به موقع و ساير فعاليت هاي جامع محور براي کاهش وفور پشه و شيوع بيماري
فعاليت هاي اصلي مرتب با محورها	✓
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي	
وزارت كشور	
سازمان برنامه و بودجه	*
وزارت كشور (استاندارد هاي، سازمانداري ها و دهشاري ها)	*
وزارت جهاد كشاورزي و ساير سازمانها، شركت ها و موسسات وابسته	*
قوه قضائيه	
وزارت راه و شهروسازي و ساير شركت ها و سازمان هاي وابسته / هواشناسي	*
شركت كشترائي	*
سازمان ستيع مستقيم	
جمعيت احمر	*
سازمان حفاظت محيط زيست	*
وزارت نیرو	*
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	
سازمان نیروهای مسلح (ارتش، سپاه و نیروی انتظامی)	*
وزارت امور خارجه	
سازمان صدا و سیمای	*
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	
وزارت اطلاعات	
وزارت صنعت، معدن و تجارت	
وزارت نفت: شركت ملي نفتكي ايران	
وزارت ورزش و جوانان	*
وزارت ميراث فرهنگي، گردشگري و صنايع دستي	*
سازمان مناطق آزاد و ويژه اقتصادي	*
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي (رنگارهاي خبري)	*
سازمان اجتماعي	*
وزارت اقتصاد و دارائي: كمرك	
وزارت علوم و فناوري	*
سازمان آموزش و پرورش	*
سازمان ايراني اتومي ايران	

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

مجموع مرتبط			
فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	جمع آوری بهترین تجربیات از مشارکت جامعه در فعالیت های پیشگیری از تب دنگی برای تقویت اقدامات محلی و همکاری های ملی	همکاری بین سازمانی در برگزاری گردهمایی های آموزشی، پوشش های اجتماعی، توسعه ظرفیت های مشترک و استفاده از ابزارهای مختلف RCCE	
حکومت مرکزی و آموزش پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	✓	✓	
وزارت کشور			
مجلس شورای اسلامی و نهادهای مردمی		*	
(ه) ها و دهستان های شهرستان های استان های (استاندارد) (استاندارد)		*	
سازمان های علمی و پژوهشی و مراکز تحقیقاتی و موسسات وابسته		*	
قوه قضائیه			
سازمان های علمی و پژوهشی و مراکز تحقیقاتی و مراکز علمی و پژوهشی		*	
شرکت های خصوصی		*	
سازمان های غیرانتفاعی		*	
جمعیت احمر		*	
سازمان های حفاظت محیط زیست		*	
وزارت نیرو		*	
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح		*	
(ه) ها و دهستان های (استاندارد) (استاندارد)		*	
وزارت امور خارجه		*	
صدا و سیما		*	
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات		*	
وزارت اطلاعات		*	
وزارت صنعت، معدن و تجارت		*	
وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران		*	
وزارت ورزش و جوانان		*	
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی		*	
سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی		*	
(ه) ها و دهستان های (استاندارد) (استاندارد)		*	
سازمان های اجتماعی		*	
وزارت اقتصاد و دارایی: کمیته			
وزارت علوم و فناوری اطلاعات	*	*	
سازمان آموزش و پرورش		*	
سازمان انرژی اتمی ایران			

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور ۶. مدیریت یکپارچه ناقلین،	محور ۴: نظارت و کنترل سفرها، نظارت بر نقاط ورودی	محور مرتبط
سازمان دهی حاشیه نشینی	اجرای برنامه مراقبت‌های حشره شناسی و مراقبت انسانی بر اساس دستورالعمل‌های کشوری و برنامه مراقبت‌های تدوین شده استانی در میادی ورودی و مناطق پر خطر (از جمله کالاهای)	فعالیت های مرتبط با محورهای اصلی
*	✓	حکمی پزشکی آموزش و درمان و بهداشت، وزارت بهداشت
*		کشور عامل غیر سازمان بهداشت
*	*	مردمان برنامه و بودجه
✓		(ها) و دهی‌های سازمان شهرهای، سازمان‌های، فرمانداری‌ها، وزارت کشور
*	*	و موسسات و نهادهای وزارت بهداشت و سازمان‌های و سایر سازمان‌ها، شرکت‌ها، وزارت بهداشت
*		قوه قضائیه
*	*	سازمان‌های و سازمان‌های وابسته / هواشناسی وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت‌ها و سایر سازمان‌های وابسته
	*	شرکت‌های شرکت‌های
		سازمان‌های سازمان‌های
*		جمعیت‌های احمر
	*	سازمان حفاظت محیط زیست
*		وزارت نیرو
*		وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
*	*	(سازمان) نیروهای مسلح (ارتش)، سپاه و نیروهای اطلاعاتی
		وزارت امور خارجه
		سازمان و ستاد
*		سازمان اطلاعات و فناوری اطلاعات وزارت
*		وزارت اطلاعات
*	*	وزارت صنعت، معدن و تجارت
		وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران
		وزارت ورزش و جوانان
		وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
		سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
		(سازمان) فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان) خیریه‌ها
*	*	سازمان آتش‌نشانی
		وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک
		وزارت علوم و فناوری
		سازمان آموزش و پرورش
		سازمان انرژی اتمی ایران

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور مرتبط	رسانی و تأمین آب آشامیدنی	بهداشتی، سالم و پایدار با اولویت کم	مناطق برخوردار - دفع	بهداشتی فاضلاب - دفع بهداشتی زباله، پسماند های جامد،
فعالیت های اصلی مرتبط با محور ها	همانگی فعالیت ها و مکانیسم های پشتیبانی آنها	توالی یابی زیر مجموعه های ویروس در طول فعالیت های بررسی شیوع به منظور ردیابی تنوع ویروس در ناقلین	تطبیق ابتکارات کنترل ناقلین با زمینه های محلی، کارگیری روش های	✓
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		*		
وزارت کشور				
سازمان برنامه و بودجه		*	*	
(ها) وزارت ها، سازمان های شهری، سازمان های روستایی و دهستانی				
وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها، شرکت ها و موسسات وابسته			*	
قوه قضائیه				
وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت ها و سازمان های وابسته / هواشناسی				
شرکت گسترش انرژی				
سازمان صنعت نفت				
جمعیت هلال احمر				
سازمان حفاظت محیط زیست				
وزارت نیرو				
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح				*
(هیئت امنای) هیئت مدیره و هیأت عامل نهادهای دولتی				*
وزارت امور خارجه				
صدا و سیما				
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات				
وزارت اطلاعات				
وزارت معدن و تجارت، صنعت				
وزارت فرهنگ، ورزش و جوانان				
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی				
سازمان منطقه آزاد و ویژه اقتصادی				
(وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) مراکزهای خبری				
سازمان آمار				
وزارت اقتصاد و دارایی؛ گمرک				
وزارت علوم و فناوری				
سازمان آموزش و پرورش				
سازمان انرژی اتمی ایران				

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

محور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	حفظ هماهنگی چند بخشی و بین بخشی در کنترل ناقلین با تخصیص منابع کافی	انجام فعالیت های ظرفیت سازی مانند برنامه های آموزشی و کارگاه های آموزشی برای تقویت مراقبت حشره شناسی و اقدامات کنترل ناقل
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	✓	✓
	سازمان بهداشت عامل غیر کشور	*	
	سازمان برنامه و بودجه	*	*
	وزارت کشور (استانداری ها، فرمانداری ها، سازمان شهرداری ها و دهیاری ها)	*	*
	وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمانها، شرکت ها و موسسات وابسته	*	*
	قوه قضائیه		
	سازمان های و شرکت های هواشناسی / وابسته	*	*
	شرکت نفت ایران	*	*
	سازمان صنعت نفت		*
	جمعیت احلال احمر		*
	سازمان حفاظت محیط زیست	*	*
	وزارت نیرو	*	*
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*	*
	سازمان های و نیروهای (ایران) (نیروی انتظامی)	*	*
	وزارت امور خارجه		
	سازمان و ستاد		
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	*	
	وزارت اطلاعات		
	وزارت صنعت، معدن و تجارت	*	*
	وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران	*	*
	وزارت ورزش و جوانان		
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	*	*
	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	*	*
	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (پایگاههای خبری)		
	سازمان آسمان آسمانی	*	*
	وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک	*	*
	وزارت علوم و تحقیقات و فناوری	*	*
	سازمان آموزش و پرورش	*	
	سازمان انرژی اتمی ایران		

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور مرتبط				
	پشه آندس حوزه آب و فاضلاب و پاسخ سریع به آن	انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری و دفع آب های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی	انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری و دفع آب های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی	انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری و دفع آب های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی
فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	*	*	*
	سازمان بهداشت عامل غیر کشور	*	*	*
	سازمان برنامه و بودجه	*	*	*
	(ها) های راکد در سطح محیط و رفع آلودگی	*	*	*
	وزارت جهاد کشاورزی و سازمان بهزیستی	*	*	*
	قوه قضائیه	*	*	*
	وزارت راه و شهرسازی و سازمان اسکناس	*	*	*
	شرکت گاز	*	*	*
	سازمان صنعت	*	*	*
	جمعیت هلال احمر	*	*	*
	سازمان حفاظت محیط زیست	*	*	*
	وزارت نیرو	✓	✓	✓
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*	*	*
	(های) اسناد کل نیروهای مسلح	*	*	*
	وزارت امور خارجه	*	*	*
	سازمان صدا و سیما	*	*	*
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	*	*	*
	وزارت اطلاعات	*	*	*
	وزارت صنعت، معدن و تجارت	*	*	*
	وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران	*	*	*
وزارت ورزش و جوانان	*	*	*	
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	*	*	*	
سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	*	*	*	
(های) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	*	*	*	
سازمان اطلاعاتی	*	*	*	
وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک	*	*	*	
وزارت علوم و تحقیقات و فناوری	*	*	*	
سازمان آموزش و پرورش	*	*	*	
سازمان انرژی اتمی ایران	*	*	*	

[illegible]

محور مرتبط		فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	نظارت بر انجام عملیات بهسازی محیط در اماکن عمومی؛ پاکسازی و رفع آلودگی محیط های مناسب رشد و تکثیر پشه آندس از جمله لاستیک های مستعمل و سایر اقلام فرسوده رها شده- دفع زباله، ضایعات و پسماند های مناسب رشد پشه ناقل(اماکن عمومی)-
		وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	✓
		وزارت کشور	*
		سازمان برنامه و بودجه	*
		(ها) وزارت ها، سازمان های شهری، استانداری ها، فرمانداری ها، وزارت کشور	*
		وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها، شرکت ها و موسسات وابسته	*
		قوه قضائیه	*
		وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت ها و سازمان های وابسته / هواشناسی	*
		شرکت کشتیرانی	*
		سازمان بسیج مستضعفین	
		جمعیت هلال احمر	*
		سازمان حفاظت محیط زیست	*
		وزارت نیرو	*
		وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*
		(همکاری) نیروهای مسلح (ارتش)، سپاه و نیروی انتظامی	*
		وزارت امور خارجه	
		صدا و سیما	*
		وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	
		وزارت اطلاعات	
		وزارت معدن و تجارت، صنعت، صنایع دستی	*
		وزارت نفت؛ شرکت ملی نفت ایران	*
		وزارت ورزش و جوانان	*
		وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	*
		سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	*
		(همکاری) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (رسانه های خبری)	*
		سازمان آتش ایمنی اجتماعی	*
		وزارت اقتصاد و دارایی؛ گمرک	*
		وزارت علوم و تحقیقات و فناوری	*
		سازمان آموزش و پرورش	*
		سازمان انرژی اتمی ایران	

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

محور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	گلدان و کولر، جمع آوری و دفع بهداشتی ضایعات و زباله، آبیاری صحیح فضای سبز	انجام عملیات بهسازی محیط: بهسازی و پاکسازی و مدیریت پسماند و پساب در سطح شهرک های صنعتی	انجام عملیات بهسازی محیط: جمع آوری، دفع پسماندها و بهسازی،
	حکشی پزشکی آموزش و درمان، بهداشت، وزارت بهداشت		*	*
	کشور شامل غیر نظامیان سازمان		*	*
	ماده بودجه و برنامه سازمان		*	*
	ها) (وزارت کشور (استانداری ها، فرمانداری ها، سازمان های شهری و دهیاری ها)		*	*
	و انستته و موسسات ها و شرکت ها، سازمان ها، وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها		*	*
	قوه قضائیه		*	
	سیاست های سازمان ها و سازمان ها / وابسته / وابسته وزارت		*	*
	شرکت های تولیدی		*	*
	سازمان های مستقر			
	جمعیت احمر			
	سازمان حفاظت محیط زیست		*	*
	وزارت نیرو		*	*
	سلاح های نوین و پشتیبانی وزارت دفاع			
	(سازمان های نظامی) (وزارت نیرو، سپاه، نیروی انتظامی)			
	وزارت امور خارجه			
	صنایع و صنایع		*	*
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات			
	وزارت اطلاعات			
	وزارت صنعت، معدن و تجارت		✓	*
	وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران		*	✓
	وزارت ورزش و جوانان			
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی		*	
	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی		*	*
	(وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) (سازمان های فرهنگی)		*	*
	سازمان های اجتماعی		*	
	وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک		*	
	وزارت علوم و تحقیقات و فناوری		*	*
	سازمان آموزش و پرورش			
	سازمان انرژی اتمی ایران			

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

	رفع آلودگی و پاکسازی
	فاضلاب و پساب تولیدی -
	مدیریت بهداشتی و دفع
	رها شده، پاکسازی آب نماها،
	فرسوده و سایر اقلام فرسوده
	لاستیک ها و خودروهای
	مدیریت و جمع آوری
	جهت دفع بهداشتی،
	پسماندها به خارج از محیط
	زیباله و ضایعات، انتقال
	آلودگی کانون های تجمع
محور مرتبط	
فعالیت های اصلی	
مرتبط با محورها	
	سازمان انرژی اتمی ایران
	سازمان آموزش و پرورش
	وزارت علوم و تحقیقات و فناوری
	وزارت اقتصاد و دارایی؛ گمرک
	سازمان تامین اجتماعی
	(وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) (بانکهای خیری)
	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
	وزارت ورزش و جوانان
	وزارت نفت؛ شرکت ملی نفتکش ایران
	وزارت صنعت، معدن و تجارت
	وزارت اطلاعات
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
	صدا و سیما
	وزارت امور خارجه
	(وزارت کل نیروهای مسلح) (ارتش، سپاه و نیروی انتظامی)
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
	وزارت نیرو
	سازمان حفاظت محیط زیست
	جمعیت احلال امر
	سازمان بسیج مستضعفین
	شرکت شیمی
	مؤسسه ناسناسی / وابسته / وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت های سازمان های وابسته / وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمانها، شرکت ها و موسسات وابسته
	(هائزات کشورهای (استانداری ها، فرمانداری ها، شهرداری ها و دهیار ی ها)
	خودمه سازمان برنامه و بودجه
	سازمان پدافند غیر عامل کشور
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

[illegible]

	محدوده تحت پوشش
	فاضلاب و پساب تولیدی در
	مدیریت بهداشتی و دفع
	رها شده، پاکسازی آب نماها،
	فرسوده و سایر اقلام فرسوده
	آوری لاستیک و خودروهای
	جهت دفع بهداشتی، جمع-
	ضایعات، انتقال پسماندها
	کانون‌های تجمع زباله و
	راكد، نظافت و رفع آلودگی
محور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محور ها

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور مرتبط	فعالیت های اصلی	انجام عملیات بهسازی محیط: مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از آلودگی آنها در برابر رشد و تکثر پشه آئدس، بهسازی و رفع آلودگی زیستگاه های طبیعی و جلوگیری از تبدیل آن به مراکز جمع آوری و دفن (زباله)
	حکمی پژوهشی، درمانی، بهداشتی، وزارت بهداشت	*
	کشور سازمان بهداشت غیر عامل	*
	سازمان برنامه و بودجه	*
	وزارت کشور (استاندارد های، سازمان های، سازمان های و دهش های)	*
	وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها، شرکت ها و موسسات وابسته	*
	قوه قضائیه	*
	وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت ها و سازمان های وابسته / هواشناسی	*
	شرکت کشتیرانی	*
	سازمان صنعتی مستقیم	*
	جمعیت احمر	*
	سازمان حفاظت محیط زیست	✓
	وزارت نیرو	*
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*
	سازمان کل نیروهای مسلح (ارتش، سپاه و نیروی انتظامی)	*
	وزارت امور خارجه	
	سازمان صدا و سیما	*
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	*
	وزارت اطلاعات	
	وزارت معدن و تجارت	*
	وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران	*
	وزارت ورزش و جوانان	*
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	*
	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	*
	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (رسانه های خبری)	*
	سازمان آتشی اجتماعی	
	وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک	*
	وزارت علوم و فناوری	*
	سازمان آموزش و پرورش	
	سازمان انرژی اتمی ایران	

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

محمور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	ارتقاء اقدامات کنترل عفونت افزایش ظرفیت کارکنان مراقبت های بهداشتی از طریق آموزش و راهنمایی برای جلوگیری از آلودگی متقابل در محیط های مراقبت های بهداشتی و بیمارستانی
	حکومت پزشکی و آموزش و درمان، بهداشت، وزارت و وزارت	✓
	سازمان غیر عامل کشور	
	خدمه و بودجه و برنامه و سازمان	*
	(وزارت کشور) (استاندارد های، سازمان های، سازمان های و ده های)	
	دانشگاه و موسسات و شرکت ها و سازمان های، وزارت و وزارت	
	قوه قضائیه	
	پزشکی / و انستیتو های، سازمان های و شرکت ها و وزارت و وزارت	
	شرکت کشیک	
	سازمان مستقیم	
	جمعیت احلال	
	سازمان حفظ محیط زیست	
	وزارت نیرو	
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*
	(معاونت های، وزارت و وزارت)	*
	وزارت امور خارجه	
	صدا و سیما	
	وزارت اطلاعات و فناوری اطلاعات	
	وزارت اطلاعات	
	وزارت صنعت، معدن و تجارت	
	وزارت نفت، شرکت ملی نفت، شرکت ملی نفت	*
	وزارت ورزش و جوانان	
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	
	سازمان منطقه آزاد و ویژه اقتصادی	
	(وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) (بانک های خیریه)	
	سازمان تامین اجتماعی	*
	وزارت اقتصاد و دارایی، گمرک	
	وزارت علوم و تحقیقات و فناوری	
	سازمان آموزش و پرورش	
	سازمان انرژی اتمی ایران	

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	
	اطمینان از در دسترس بودن و استفاده مناسب از تجهیزات حفاظت فردی (PPE)، بر اساس ارزیابی های کارکنان مراقبت های بهداشتی هنگام رسیدگی به بیماران مشکوک یا تأیید شده مبتلا به تب دنگی	
	✓	
	*	
	*	
	*	
	*	
	*	
	*	

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

محور مرتبط	فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	اجرای پروتکل های جداسازی بیمار برای موارد مشکوک یا تایید شده دنگی در اتاق هایی که به خوبی غربالگری شده یا دارای تهویه مطبوع هستند برای جلوگیری از نیش زدن پشه ها و انتشار ویروس ایچاد دستورالعمل های ایمنی بیمار و بازدید کننده برای محدود کردن تعداد
	حکشی پزشکی آموزش درمان و وزارت بهداشت وزارت کشور سازمان بهداشت غیر عامل کشور	✓
	سازمان برنامه و بودجه	*
	ها) (وزارت کشور (استانداری ها، فرمانداری ها، سازمان های دهیاری ها)	
	وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمانها، شرکت ها و موسسات وابسته	
	قوه قضائیه	
	سیاست های سازمان ها و شرکت های وابسته / وابسته وزارت راه و شهرسازی و سایر شرکت های وابسته	
	شرکت های وابسته	
	سازمان های وابسته	
	جمعیت احمر	
	سازمان حفاظت محیط زیست	
	وزارت نیرو و	
	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*
	(وزارت نیرو و نیروی انتظامی) (وزارت نیرو و نیروی انتظامی) (وزارت نیرو و نیروی انتظامی)	*
	وزارت امور خارجه	
	سازمان اسناد و کتابخانه ملی	
	وزارت اطلاعات و فناوری اطلاعات	
	وزارت اطلاعات	
	وزارت صنعت، معدن و تجارت	*
	وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران	*
	وزارت ورزش و جوانان	
	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	
	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	
	(وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)	
	سازمان آتش نشانان	*
	وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک	
	وزارت علوم و فناوری اطلاعات	
	سازمان آموزش و پرورش	
	سازمان انرژی اتمی ایران	

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]

مجموعه مرتبط		
فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	توسعه فرآیندهای تدارکات ساده برای به دست آوردن سریع اقلام با اولویت بالا مانند حشره کش ها، لاروکش ها، پشه بند و لوازم پزشکی، با توجه به تضمین کیفیت و مقرون به صرفه بودن تقویت روابط موثر با تأمین کنندگان و تولید کنندگان برای اطمینان از تأمین مداوم اقلام ضروری، حتی در	✓ * * * * * * * * * * * * * * *
حکومتی پزشکی آموزش و درمان بهداشت بهداشت وزارت	✓	
کشور کشور کامل غیر عمدی سازمان سلامت	*	
محدوده و برنامه سازمان سلامت	*	
(های) سازمان شهرهای و دهستان های		
دانشگاه ها و موسسات وابسته وزارت جهاد کشاورزی و سایر سازمان ها شرکت ها و مراکز خدمات	*	
قوه قضائیه		
سازمان ها و مراکز وابسته / وابسته های سازمان ها و مراکز شهری و روستایی و شهرداری و استانداری و وزارت راه	*	
شرکت های خصوصی	*	
سازمان های مستقل		
جمعیت احزاب		
سازمان های حفاظت محیط زیست		
وزارت نیرو		
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	*	
(های) اطلاعاتی و نیروهای ویژه و سپاه پاسداران و سایر نهادهای امنیتی و اطلاعاتی	*	
وزارت امور خارجه	*	
صدا و سیما		
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات		
وزارت اطلاعات		
وزارت صنعت، معدن و تجارت	*	
وزارت نفت: شرکت ملی نفت ایران		
وزارت ورزش و جوانان		
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه و فرهنگ، گردشگری و میراث فرهنگی		
سازمان منطقه آزاد و ویژه اقتصادی	*	
(های) همکاری های خیریه ای (بنا بر اساس اعلامیه)		
سازمان های اجتماعی		
وزارت اقتصاد و دارایی: گمرک	*	
وزارت علوم و تحقیقات و فناوری		
سازمان آموزش و پرورش		
سازمان انرژی اتمی ایران		

محور مرتبط			
فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	فوریت های بهداشت جهانی یا اختلالات زنجیره تأمین	استفاده از تجزیه و تحلیل داده ها برای بهینه سازی زنجیره تامین، و پیش بینی تقاضا برای تجهیزات پزشکی و محصولات کنترل ناقل بر اساس داده های اپیدمیولوژیک و روند شیوع بیماری	
کشوری پزشکی آموزش و درمان، بهداشت، وزارت		✓	
کشور عامل غیر پدافند سازمان		*	
مجموعه برنامه سازمان		*	
(های) سازمان های دارو، سازمان های فرمالدهی ها، (استاندارد) کشور وزارت			
سازمان های شرکت ها و موسسات وابسته وزارت جهات کشاورزی و سایر سازمان ها، شرکت ها		*	
قوه قضائیه			
سیاسی / هواشناسی / وابسته های سازمان ها و شرکت های و سایر سازمان ها و وزارت راه و شهرسازی		*	
شرکت های شرکت های		*	
سازمان مستقیم			
جمعیت احلال			
سازمان حفظ محیط زیست			
وزارت نیرو			
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح		*	
(اطلاعاتی) (تشیع) (مسلم) (نیر) (سپاه) و (نیروی اطلاعات)		*	
وزارت امور خارجه		*	
سازمان و ستاد			
اطلاعات اطلاعات و فناوری ارتباطات وزارت			
اطلاعات وزارت			
وزارت تجارت و صنعت، معدن و صنایع		*	
وزارت نفت ملی شرکت نفت ایران			
وزارت ورزش و جوانان			
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی			
سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی		*	
(خریدی) (بازارهای اسلامی) (بازارهای خرد) (بازارهای خرد)			
سازمان تأمین اجتماعی			
وزارت اقتصاد و دارایی: کمیته		*	
وزارت علوم و تحقیقات و فناوری			
سازمان آموزش و پرورش			
سازمان انرژی اتمی ایران			

محور ۱: تحقیقات و نوآوری	محور ۱۰: واکسیناسیون		محور مرتبط
	اقدام جهت تولید واکسن	برنامه ریزی جهت تأمین و اجرای واکسیناسیون برای افراد واجد شرایط (در صورت فراهم بودن در دنیا)	
فعالیت های اصلی مرتبط با محورها	✓	✓	✓
	*	*	*
	*	*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
	*	*	*
		*	*
		*	*
		*	*
		*	*
	*	*	*
		*	*
		*	*

سازمانها و شرکاء برنامه مسئول / مرتبط با فعالیت های اصلی

[illegible]